

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Magyarország, a pannon értékek Őre az Európai Unióban

Schmidt András
Vidékfejlesztési Minisztérium
Természetmegőrzési Főosztály

Natura 2000 területek az EU területén

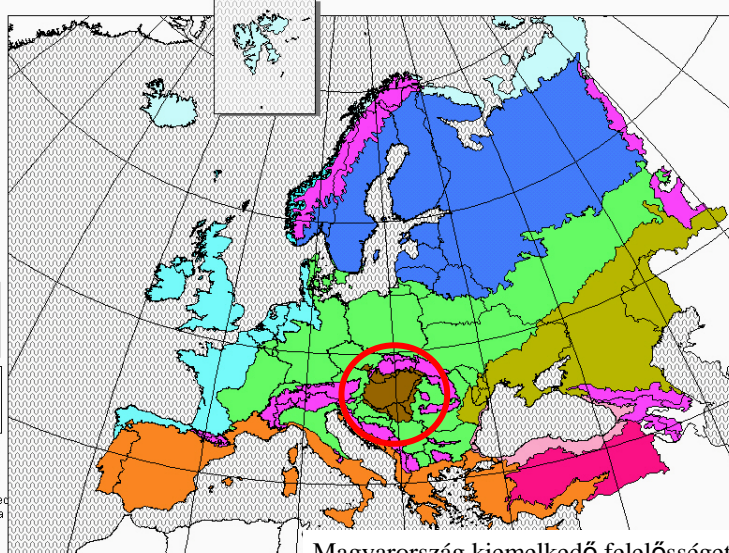
Jelenleg 26 106 Natura 2000 terület, 949 910 km², az EU területének 17,5%-a

- **5 347** különleges **madárvédelmi** terület (627 560 km²)
- **22 594** különleges **természet-megőrzési** terület (733 620 km²)

Biogeográfiai régiók

- A „biogeográfiai” régiók jellegzetes természeti értékekkel

The Biogeographical map developed under Council Directive 92/43/CEE (NATURA 2000) formed the basis for this Pan-European extension. 5 Biogeographical regions were added (Arctic, Pannonian, Steppic, Black Sea and Anatolian). (the EU-map is not changed)

Magyarország kiemelkedő felelősséget visel a **pannon régióért**

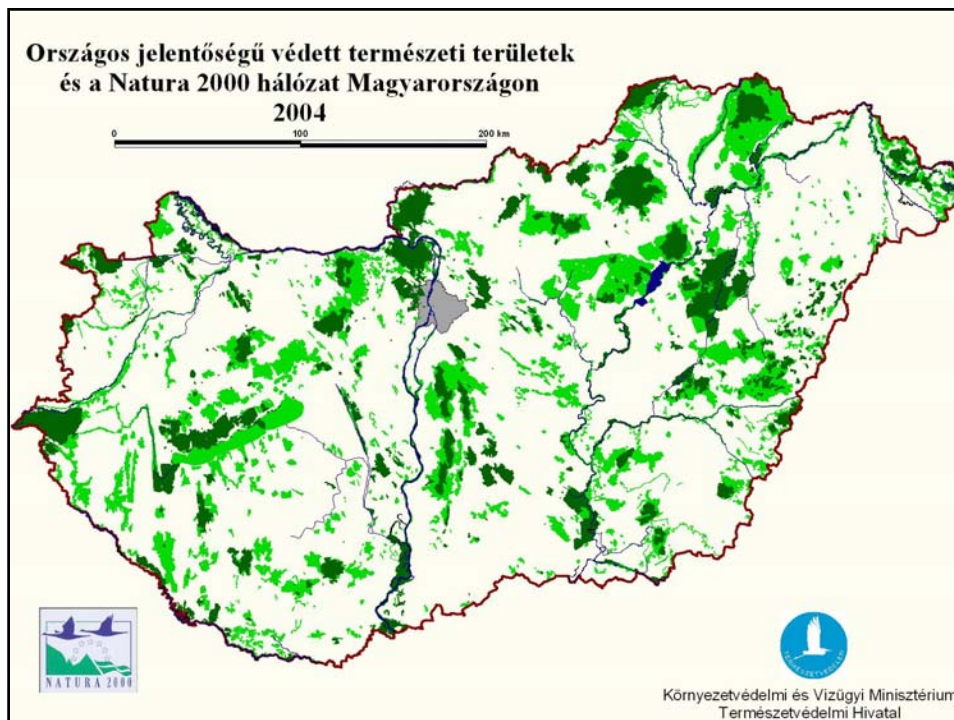
**Magyarország
és az EU
Csatlakozás:
2004. május 1.**

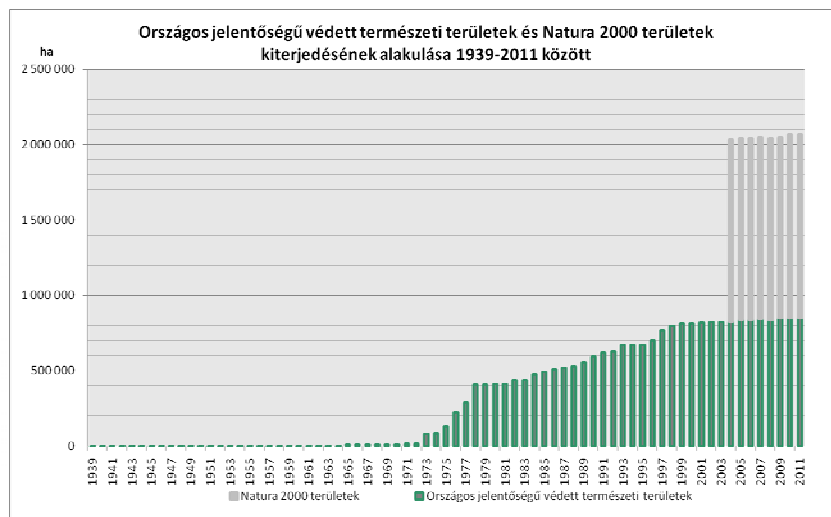
Jogharmonizáció

- 1996. évi LIII. **törvény** a természet védelméről – módosítása
2004. évi LXXVI. törvény
- 13/2001 [V.9.] **KöM rendelet** a védett és fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangokról, valamint az Európai közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajokról
- 275/2004. (X. 8.) **Korm. Rendelet** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
 - szabályok a területekkel kapcsolatban
 - területek kihirdetése
- **Miniszteri tájékoztató** a Natura 2000 területek helyrajzi számairól

5

A természetvédelmi oltalom alatt álló területek kiterjedésének növekedése Magyarországon 1939-2011

7

Natura 2000 területek kiterjedése 2004-ben

Az európai ökológiai hálózatba bekerült a Magyarországon eddig is a külön jogszabállyal védett területek 90%-a, azaz 0,71 millió ha és további 1,2 millió ha lett Natura 2000 terület

467 Különleges Természetmegőrzési Terület → 1,41 millió ha

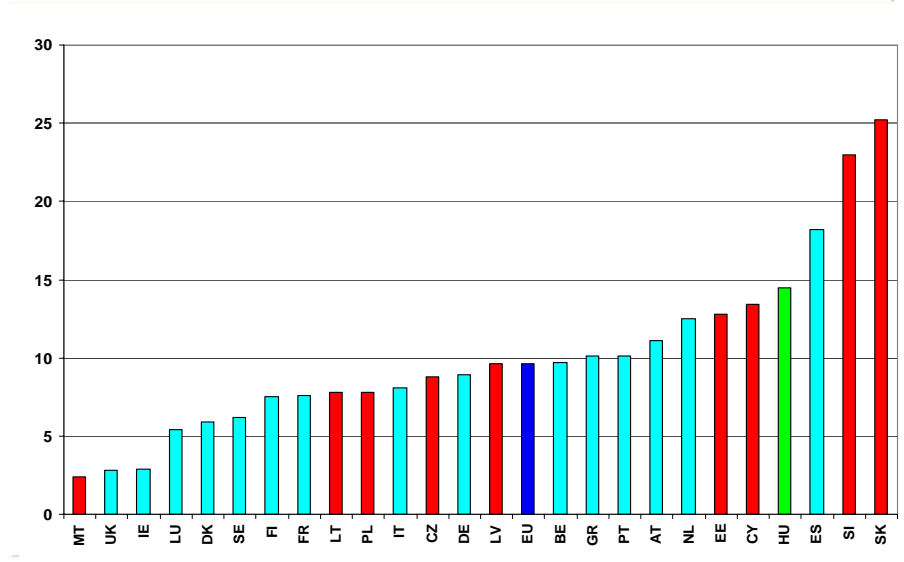
55 Különleges Madárvédelmi Terület → 1,29 millió ha

A két területtípus közötti átfedés 41%; összesen → 1,91 millió ha, tehát az ország 20,6 %-a vált Natura 2000 területté

A dokumentáció (adatlapok, térképek)
2004 októberében jutott el a Bizottsághoz.

8

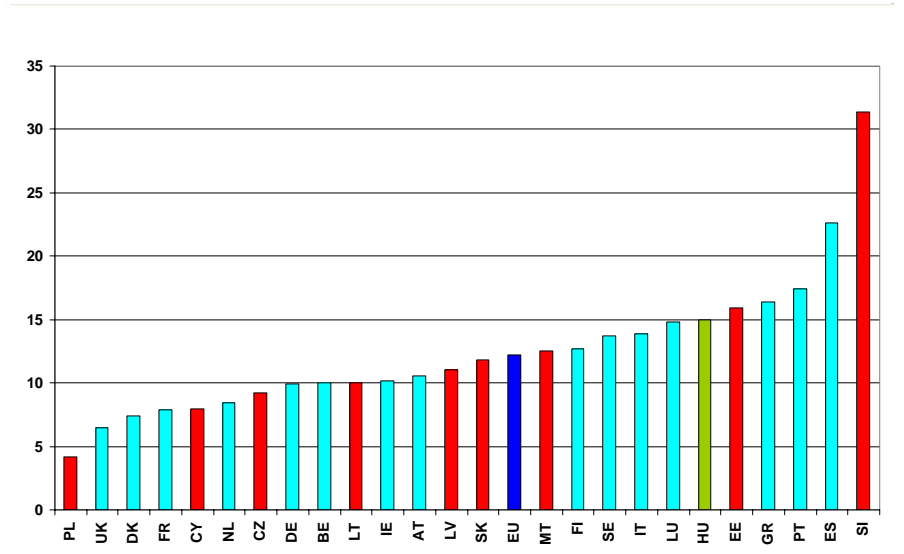
A különleges madárvédelmi területek területi aránya tagállamonként (2010)

Forrás: Európai Bizottság

9

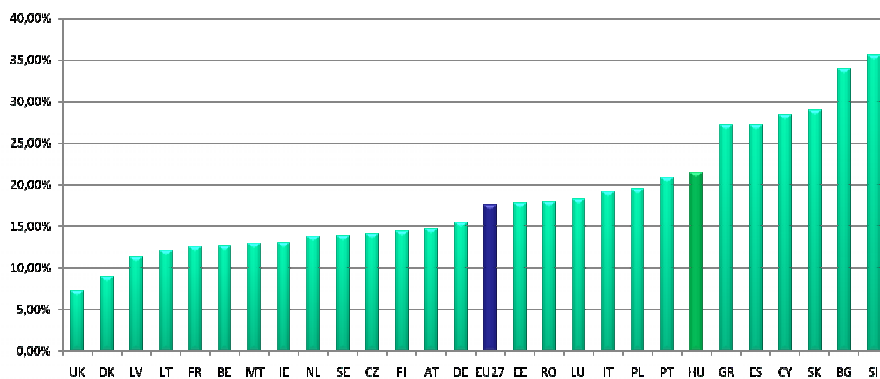
A különleges természet-megőrzési területek területi aránya tagállamonként (2010)

Forrás: Európai Bizottság

10

A Natura 2000 hálózat területi aránya Tagállamonként (2011)

Forrás: Európai Bizottság

11

Pannon biogeográfiai szeminárium

2005. szeptember 25-27., Sarród

Magyarország, Cseh Köztársaság, Szlovákia

1. Referencia-lista egyeztetése

MO: - 46 élőhelytípus
- 36 növényfaj
- 105 állatfaj

2. Területjavaslatok felülvizsgálata

20-60%-os szabály

Prioritás fajok/élőhelyek 60%-100%

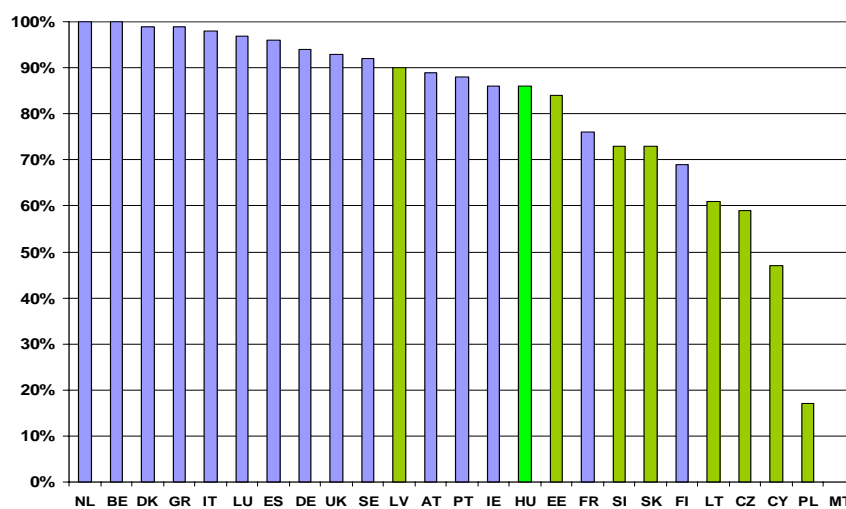
12

A pannon biogeográfiai szeminárium eredményei, az Európai Bizottság elvárása

	Élőhelytípus	Növényfaj	Állatfaj
A kijelölés megfelelő (SUF)	27	22	64
Adatmódosítás (CD)	6	8	26
Kijelölt területen újabb jelölő faj/élőhelye felvétele (IN MIN)	10	3	28
Újabb területek kijelölése (IN MOD)	7	11	8
Tudományos egyeztetés (Sci Res)	2	0	11

13

A különleges természet-megőrzési területek kijelölésének teljesülése tagállamonként (2005)

Forrás: Európai Bizottság

14

A magyarországi Natura 2000 hálózat kiegészítése 2008-ban és 2010-ben

- A 2005-ös szeminárium következtetései alapján **frissítettük és átdolgoztuk a Natura 2000 adatbázist**, megtettük a szükséges tudományos kiegészítéseket és elvégeztük az adathiányos fajok és élőhelytípusok kutatását.
- 2007-ben a felügyelőségek megkezdték a Natura 2000 jogi jelleg **feljegyeztetését**.
- Az Európai Bizottság követelményei szerint **újabb területeket** kellett kijelölni, 7 élőhelytípusra, 11 növényfajra és 8 állatfajra, ami 2010-ben teljesült.
- Megtörtént a Natura 2000 területek **ingatlan-nyilvántartáshoz történő illesztése** - új miniszteri rendelet 14/2010 Kvvm r.

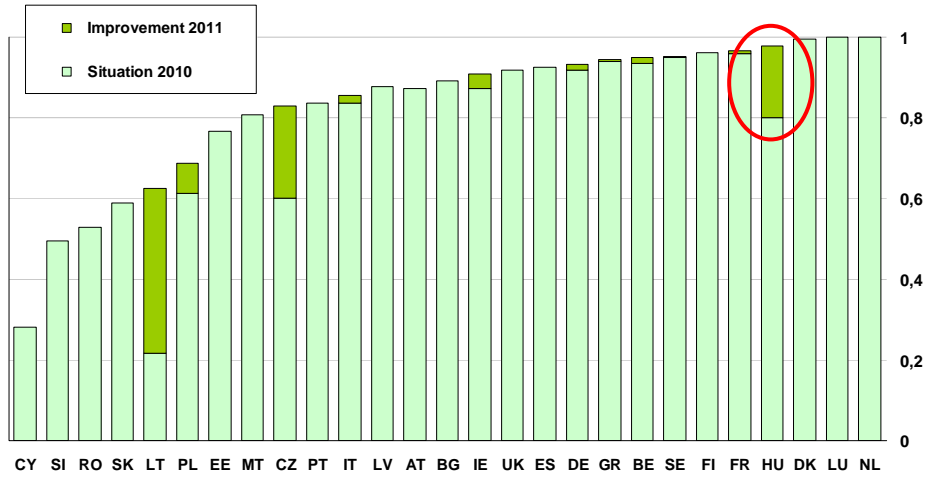
15

A hazai Natura 2000 hálózat lezárása

- A hálózat teljes kiterjedése **1.994.966,7 hektár**, az ország területének **21,39%-a**
- **525 db Natura 2000 terület: 56 különleges madárvédelmi terület, 479 különleges természetmegőrzési terület**
Legfrissebb eredményeink
- **Újabb kijelölések 2010-ben:** 10 új terület és 29 bővítés az élőhelyvédelmi irányelv alapján (29 658 ha); 1 új terület és 1 bővítés (26 797 ha) a madárvédelmi irányelv alapján
- **...és 2011-ben:** 2 új Natura 2000 terület, illetve 4 meglévő Natura 2000 terület bővítése: 1081,6 ha (kötelezettségzegési eljárás, és az országra háruló kompenzációs intézkedések)
- **Pannon kétoldalú szeminárium 2011. október 5.**

16

A területkijelölések helyzete 2010-2011

Forrás: Európai Bizottság

17

21%

Tartsuk fenn, gondozzuk, ahol lehet, fordítsuk a javunkra!

Natura 2000 logó 2004-2012

2/15/12

18

Mire „jó” a Natura 2000 hálózat?

Természeti értékeink magasabb szintű, európai uniós jogi védelmet kapnak.

Emellett hozzájárulhat:

- a vidék fenntartható fejlődéséhez;
- a foglalkoztatottság megtartásához illetve javításához;
- az ökoturisztikai vonzerőhöz;
- az alternatív jövedelemszerzési lehetőségekhez (biotermékek előállítása, falusi turizmus);

19

Finanszírozás 2007-2013-ban az EU-ban

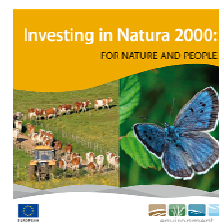
„Integrációs” megközelítés

- A Natura 2000 hálózat igényeit az egyes pénzügyi eszközök programjaiban kell/lehet érvényesíteni
- EU-szintű koordináció nincs, az alkalmazás

tagállami kompetencia

Rendelkezésre álló uniós források (EU-szint)

- Becsült igény: **5,8-6,1 Mrd. €**év
- **Forrás: kb. 4 Mrd. €**7 év – az igények kevesebb mint **10%-a (!)**, az uniós költségvetés közel 0,5%-a
- Eszközök: **LIFE+**, **EMVA**, **ERFA**, FP7, (EFF?)
- A lehetőségek kihasználása tagállamonként változó, a ténylegesen Natura 2000-re allokált források mennyisége **nehezen becsülhető**.

20

Finanszírozás 2007-2013-ban hazánkban

Magyarország által alkalmazott eszközök

- **ERFA (KEOP):** élőhely-rekonstrukciós fejlesztések: **65 projekt**
20,8 Mrd. Ft. értékben, 88 000 ha Natura 2000 területre
- **LIFE+:** **10 természetvédelmi projekt**, 14,3 millió € 3 fajos, 6 élőhely-rekonstrukciós, 1 ún. biodiverzitás projekt
- **EMVA** jogcímek:
AKG támogatásban részesülő Natura 2000 terület: 332 010 ha
Ebből természetvédelmi AKG célprogramban: 145 000 ha
Natura 2000 gyepterületek kompenzációs kifizetése: 250 000 ha

21

Natura – mi várható?

- KTT kihirdetés: 2010 (467) és 2012 (10)
- Célkitűzések és prioritások a KTT-kre: 2010;
- Célkitűzések és prioritások a KMT-kre: 2012;
- Fenntartási tervek (terület-specifikus kezelési javaslatok)
- Priorizált intézkedési terv (országos)
- A Natura 2000 gyepterületek és erdőterületek támogatása
- Jelentések (2013: élőhelyvédelmi és madárvédelmi)

2/15/12

22

Területi szintű tervezés

- Eddig 46 fenntartási terv készült el (6,7%)
- *Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól*” szülő 43/2012. (V. 3.) VM rendelet alapján várható: **244 terv – 488000 ha**
- **NPI-k** koordinációjában vagy velük egyeztetve
- **Felmérések**
- **Nyílt tervezés** – érintettek (főként gazdálkodók) bevonása

Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv (PAF)

Natura 2000 finanszírozás 2014-2020-ban: több uniós alaptól, „integrációs megközelítés” szerint (nincs külön Natura 2000 alap)

Az integráció fő eszköze a **Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv:**

- A hazai Natura 2000 hálózat európai uniós finanszírozásának **stratégiai alapként** megmondja, hogy a 2014-2020 időszakban **hogyan kívánjuk felhasználni a különböző uniós forrásokat** a Natura 2000-rel kapcsolatos feladataink finanszírozására
- Rögzíti a 2014-2020 időszakra vonatkozó **stratégiai célkitűzéseket és természetvédelmi prioritásokat**
- Meghatározza a célkitűzések eléréséhez szükséges **beavatkozásokat és a finanszírozás lehetséges (uniós) forrásait**
- **2012 végéig** kell elkészülnie, rendszeresen felülvizsgálatra kerül

Európai Unió jelentési kötelezettségek

Az **élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke** alapján – 2013. június
Összehasonlítási lehetőség a 2007-es jelentés eredményeivel (pl. természetvédelmi helyzet, adathiány). A 2019-es jelentés a 2020-as Biodiverzitás Stratégia végrehajtása értékelésének alapja lesz.

A **madárvédelmi irányelv 12. cikke** alapján – 2013. december
Első ízben kell jelenteni a madarak állomány nagyságáról és országon belüli elterjedéséről, valamint ezek trendjéről is. Az összes hazánkban vadon élő, rendszeresen előforduló fajról jelenteni kell.

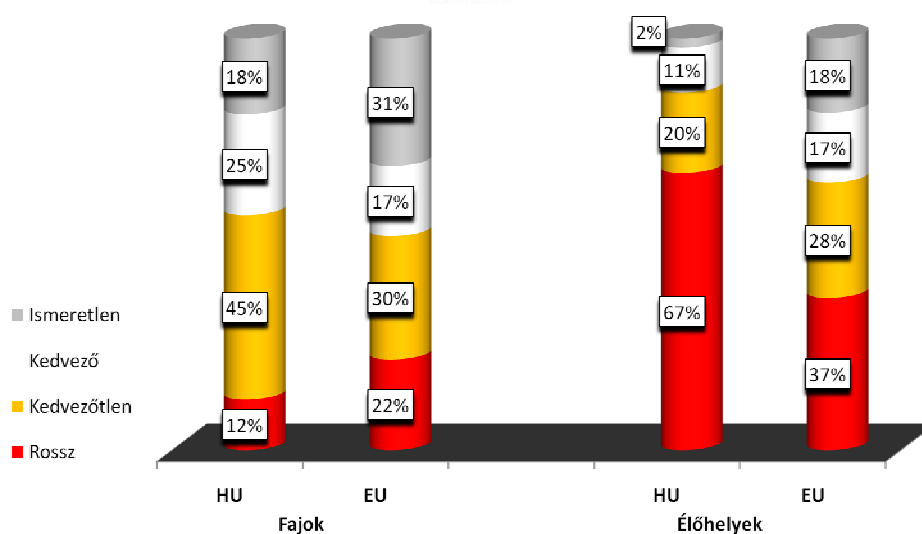
Bővebb információ:

<http://biodiversity.eionet.europa.eu/article17>

http://biodiversity.eionet.europa.eu/article17/reference_portal

25

2007-es eredmények – statisztika:

26

Hasznos információk a neten:

www.natura.2000.hu MME+VM-általános információk

www.termeszetvedelem.hu – általános információk

www.termeszetvedelem.hu/tir -térképek

A HD 17. cikke alapján történő jelentés 2007-es adatlapjai

<http://www.termeszetvedelem.hu/az-elohelyvedelmi-iranyelv-17-cikke-alapjan-keszített-országjelentés>

Természetvédelmi célkitűzések:

<http://www.termeszetvedelem.hu/termeszetvedelmi-celkituzesek-prioritasok-natura-2000-teruleteken>

EU-s honlapok:

http://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep_habitats/index_en.htm

27

Hasznos információk az interneten –Natura 2000 viewer
<http://natura2000.eea.europa.eu/#>

